

PROGRAM
Veje i landskabet – vejens landskab
Konference d. 24. januar 2018
Vartov, Farvergade 27, 1463 København K

Motorveje har en særlig status, i landskabet - og i byplanlægningen. Den gode historie om motorvejen fortæller om omsorg for landskabet, så vel som for bilisten. Men historien fortæller også om motorvejen som en påtrængende nabo med store konsekvenser for beboelse, landskab og natur.

Vi bygger huse og byer, oftest med stor respekt for den arkitektoniske sammenhæng, men motorvejene, som er de absolut største, mest udbredte og mest indgribende bygværker, dem lægger vi ud over landet, alt for ofte med alt for lidt omtanke for andet end den regelbundne nødvendighed.

Motorvejene kan blive stor landskabskunst. De er det i enkelte tilfælde og de bør anlægges med det for øje. Det bør være opgaven og det absolutte krav i enhver projektering. Det er det, vi gerne vil drøfte ved denne konference.

Med regeringsgrundlaget 2016 er der kommet fokus på en række projekter, bl.a. en ny midtjysk motorvej, en forlængelse af Hillerødmotorvejen og en række udvidelser af eksisterende motorveje, herunder E-45. Der er derfor god grund til at gøre status og vurdere, hvordan vi kan sikre de hensyn, der skal tages, når de næste års projektering meget let kommer til at handle om støjafskærmning, trafiksikkerhed og udvidelse af antallet af spor.

- * Hvilken faglig viden og planlægningsmæssig indsigt er der brug for?
- * Hvordan fastholder vi motorvejen som et smukt og velfungerende element i landskabet?
- * Har vi modet til at lægge styrke i den kunstneriske udformning af vejens landskab?
- * Hvordan afhjælper vi den biologiske barriere?
- * Hvordan kan motorveje, som blev anlagt smukt i det danske kulturlandskab, fungere tæt på erhvervs- og boligområder mellem høje støjvolde og med ekstra spor?
- * Hvad betyder det for byudviklingen, om industri og handel er placeret veleksponeret ud til motorvejen eller skjult bag støjværn?

09.00 Velkomst

v. landskabsarkitekt Sonja Poll, Danske Landskabsarkitekter, Tænketanken

09.05 Byudvikling og motorvejslandskaber

v. lektor Torben Dam, IGN og Danske Landskabsarkitekter, Tænketanken

Rids af byudvikling og motorvejslandskaber – gode historier og problemstillinger set i lyset af forlængelser og udvidelser af danske motorveje

09:45 Udvidelse af Helsingør-motorvejen

v. udvalgsformand Axel Bredsdorf, Rudersdal kommune

Udvidelsen af Helsingørmotorvejen mellem Øverødvej og Isterødvej blev den egentlige årsag til afholdelsen af denne motorvejskonference. Projektet til vejudvidelsen indeholdt så umiddelbart kontroversielle beslutninger med hensyn til støjgener, såvel som til den visuelle udformning i forhold til det omgivende fredede landskab, at det skabte massive protester. Axel Bredsdorff, som er formand for byplanudvalget i Rudersdal kommune, har fulgt sagen gennem hele forløbet, og er ikke imponeret over det færdige resultat. Han stiller spørgsmålet: "Hvordan kan samarbejdet mellem Vejdirektoratet og lokalsamfundene forbedres i fremtiden?"

10:25 Kaffepause

10.45 Motorvejen set udefra

v. udviklingschef Peer M. Rexen, Vejen kommune

Motorvejen er dynamo for erhvervsudviklingen. I Østjylland ses det særligt omkring Trekantsområdet og nordpå til Århus. Vejen kommune er en del af Trekantsområdet og huser i dag motorvejen til Esbjerg. I Vejen har man fokus på at oplevelsen af motorvejen skal være dobbelt. Både naturen og erhvervet skal kunne opleves fra vejen. Det er blandt andet denne planlægning som vi skal høre mere om, men også en indføring i den tænkte hærvejsmotorvej, som Vejen kommune gerne ser gå igennem kommunen.

11.25 "Den Østjyske Millionby" – historien, landskabet og erhvervsudviklingen

v. professor Tom Nielsen, Arkitektskolen i Aarhus

Planlægningsgrebet Den østjyske millionby betegner området langs motorvej E45 fra Randers til Haderslev. Emnet er behandlet i bogen af samme navn, hvor vores oplægsholder Tom Nielsen sammen med Boris Brormann er hovedforfatter. Oplægget fokuserer på planlægning på regionalt niveau i området – eller manglen herpå, lokaliseringen af erhverv og betydningen for landskabet og grænserne mellem land og by i det store område.

12.15 Frokost

13.15 Vejarkitektur og ingeniørkunst – om design af moderne motorveje

v. Ulla Egebjerg, tidligere chefarkitekt Vejdirektoratet

Ulla Egebjerg er bl.a. forfatter til bogen "Vejarkitektur og ingeniørkunst – en bog om design af moderne motorveje", der har fokus på samspillet mellem arkitektur og ingeniørvidenskab, når der skal anlægges motorveje. Nogle af pointerne, i bogen og conferenceindlægget, er, at vejarkitektur er det faglige felt, der kan skabe helhed i motorvejens æstetiske og funktionelle kvaliteter. Tilgangen kan binde planlægnings- og miljøarbejdet, de historiske og visuelle kvaliteter, trafikikkerhed og anlægsteknik sammen. Men hvordan er vilkårene for motorvejsanlæg i de kommende år, hvor der måske er mere fokus på erhvervsudvikling, udvidelser af eksisterende motorveje og støj dæmpning.

13.55 Motorvejen - set og oplevet med 100 km. i timen.

v. Søren Ryge Petersen

Søren Ryge Petersen er bare en af de mange flittige brugere af vore motorveje, især de jyske, men han er også en flittig skribent, især i Politiken. Her har han igennem 30 år skrevet historier om næsten alt mellem himmel og jord, og sidste sommer anmeldte han den nye motorvej gennem Silkeborg. På konferencen fortæller han i vanlig uhøjtidelig stil om sine oplevelser af de danske motorveje.

14:35 Kaffepause

14.50 Motorvej - hva' nu?

v. Dennis Lund byplanlægger og arkitekt

Motorvejen er kommet for at blive. Hvad betyder mest, når motorvejen trænger sig på? Kan vi i planlægningen stille krav til vej, by og landskab? Og hvilke krav er rimelige? Kan processen blive bedre? Og kan vi blive enige om, at noget går forud for andet?

15.30 Afrundende oplæg og paneldebat

v. DLs Tænk tank

Vi prøver at samle dagens indtryk og lukke op for visionerne:

Gå stærkt ind på de landskabelige og kunstneriske muligheder, som kan bryde den regelbundne nørtørfthed, afhjælpe den biologiske barriere, bryde monotonien og give os smukke veje og smukke landskaber. Fokus på fremtidens krav om støjværn – eller mulighed for selvkørende biler.

5 punkts resolution om motorvejen 2020

Stikord fra indlæg og mødedeltagere

16:00 afslutning

Arrangementsgruppen

Landskabsarkitekt Sonja Poll, Danske Landskabsarkitekter, Tænketanken

Lektor Torben Dam, IGN og Danske Landskabsarkitekter, Tænketanken

Landskabsarkitekt Jeremy Dennis, Roskilde Kommune og Danske Landskabsarkitekter, Tænketanken

Projektleder Michael Nørgaard, Dansk Byplanlaboratorium